

[Fuglsang.]

led inden for et foretagende, der økonomisk er en helhed.“

Af alle grunde mener vi kommunister, at tiden er inde til at nationalisere sukkerindustrien nu.

Allerede 1911 stillede socialdemokratiet i folketinget et sådant forslag. Socialdemokraterne gentog kravet i „Fremtidens Danmark“, og de erkendte det såmænd i folketingsdebatten i forbindelse med koncessionens fornyelse 1950.

Sukkerfabrikkerne må nationaliseres nu. I en tale i Aarhus forrige nytår udtalte arbejdsgivernes daværende formand, Ejnar Thorsen, som generelt arbejdsgiversynspunkt, at der er grænser for, hvor meget man efter hans mening kan forlange af de enkelte arbejdsgivere i retning af garanteret tryghed i beskæftigelsen. Heroverfor har den arbejdende befolkning et naturligt grundlag for at svare, at vil de, der ejer produktionsmidlerne og dermed nøglen til arbejdspladserne ikke udnytte disse i overensstemmelse med grundlovens bud om at tilstræbe beskæftigelse, da har arbejderne ret og pligt til at kræve disse overtaget af staten. De statskoncessionerede sukkerfabrikker har ikke vist hensyn til arbejderne krav på tryghed i beskæftigelsen. Derfor opfordrer vi den højtærede handelsminister til at tage de nødvendige skridt til ved koncessionens ophør at lade staten overtage fabrikkerne og samtidig træffe de nødvendige forholdsregler for at sikre, at fabrikernes drift i fremtiden ledes ud fra, hvad der tjener arbejderes, producenteres og forbrugerens interesser.

Modstandere af nationalisering taler om statsdriftens manglende evne til at svare sig. Også i den henseende har sukkerfabrikkerens udvikling sine typiske træk. 1932 var sukkerfabrikationen ved at gå i stå. Kun ved statens indgriben red de krisen af — og også kun derved sikredes aktionærerne et „rimeligt“ udbytte. Det er bare, når det går godt, at man afviser staten. Set herudfra kan der med hensyn til erstatning højst blive tale om aktiernes faktiske pålydende. Den høje kurs og den høje fortjeneste skyldes ikke aktionærernes dygtighed eller slid, men andres arbejde sammen med statsindgreb, der garanterer en langt højere pris end verdensmarkedet.

Hvordan mon aktionærerne forestiller sig deres stilling uden disse foranstaltninger?

Men det kan ikke være statens opgave at føre produktions- og prispolitik blot af hensyn til en klat aktionærer. Det må være hensyn til beskæftigelse og produktion, der tæller.

Derfor mener vi kommunister, at sukkerindustrien må nationaliseres nu.

Formanden: Uden for dagsordenen giver jeg ordet til det ærede medlem hr. Axel Kristensen, for at han som ordfører for forslagstillerne kan fremsætte et tidligere anmeldt lovforslag.

Ordføreren for forslagstillerne (Axel Kristensen): Jeg skal tillade mig over for det høje ting at fremsætte forslag til lov om ændring i lov om påligningen af indkomst- og formueskat til staten.

Lovforslaget fastslår, at lejeværdien af bolig i egen ejendom for skatteåret 1960-61 skal beregnes til 3,5 pct af ejendomsværdien.

Motiveringen for dette lovforslag gav jeg ved behandlingen af mit spørgsmål i onsdags, og jeg skal i øvrigt kun henvise til bemærkningerne til lovforslaget.

Formanden: Eksemplarer af det nu fremsatte lovforslag vil blive omdelt.

Den første sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående forslag til lov om statens husholdningsråd.

Valgt blev: *Viola Nørlov, Nina Andersen, Chr. Christiansen, Lis Groes, Lund Jensen, Astrid Skjoldbo, Søgaard, Morten Larsen, Ayoë Herbøl, Sønderup, Damsgaard, Foged, Henry Hansen, Kr. Juul, Erna Sørensen, Poul Claussen og Weikop.*

Den næste sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om hemmelige patenter.

(Anden behandling findes i tidenden sp. 1093, udvalgets tillægsbetænkning i tillæg B. sp. 211).